Habilitats per a la vida i actuacions educatives d'èxit

written by Blanca Febré | 11 de July de 2025

Totes les famílies i educadors compartim un mateix desig: vore als nostres jóvens prosperar. La noció d'èxit va més enllà de les qualificacions acadèmiques o un futur professional prometedor; abasta la felicitat, la resiliència i la capacitat d'afrontar els desafiaments de la vida. **Una recent publicació** de la Dra. Claire McCarthy ens indica les **cinc habilitats fonamentals que s'haurien de treballar en l'adolescència** per a aconseguir benestar i realització personal. Estes habilitats, que estan directament relacionades amb les **funcions executives**, són la clau de l'èxit.

La Dra. McCarthy identifica estes cinc habilitats com a essencials:

- **Planificació**: la capacitat d'establir i executar metes i plans concrets
- **Enfocament**: l'habilitat de concentrar-se en allò important en un moment específic
- **Autocontrol**: regular les nostres respostes a les emocions i situacions estressants
- **Consciència**: percebre l'entorn i les persones, i comprendre el nostre lloc en ell

- **Flexibilitat**: la capacitat d'adaptar-se a situacions canviants

És ací on les **actuacions educatives d'èxit** (AEE) emergixen com una ferramenta fonamental. Basades en l'aprenentatge dialògic i avalades per la investigació de major impacte social, les AEE no són simples metodologies; són actuacions transformadores que creen entorns d'aprenentatge inclusius i d'alta qualitat, propicis per al desenrotllament d'estes habilitats que resulten essencials per a tindre una vida plena.

Vegem com les AEE poden potenciar cada una d'estes cinc competències:

- **Planificació a través de grups interactius (GI) i tertúlies literàries dialògiques (TLD)**: en GI, l'alumnat col·labora en la resolució de reptes cognitius amb el suport de voluntariat, la qual cosa els exigix planificar en conjunt, elaborar estratègies de resolució i gestionar el temps per a aconseguir un objectiu comú. Les TLD, en fomentar la reflexió i el debat sobre les millors obres de la humanitat, animen als jóvens a estructurar les seues idees i anticipar arguments, enfortint la seua capacitat de planificació del pensament.
- **Focus a través de l'aprenentatge dialògic**: l'estructura de les AEE, que promou la participació de tota la comunitat i el diàleg igualitari, exigix una concentració constant per part de l'alumnat. En els GI, l'atenció es manté alta a causa de la interacció constant i la responsabilitat compartida. Les TDL, per part seua, demanden concentració per a comprendre i contribuir a debats profunds.
- **Autocontrol, ja que les AEE fomenten un ambient de respecte mutu i solidaritat compartida**: quan els desacords es manifesten, es fomenta en l'alumnat la

resolució dialògica de conflictes i això ensenya als xics i les xiques a gestionar les seues emocions, escoltar diferents perspectives i buscar solucions constructives, desenrotllant així el seu autocontrol emocional i conductual.

- **Consciència a través de la participació de la comunitat**: una de les característiques principals de les AEE és que transcendixen els límits de l'aula. La implicació de les famílies i la comunitat en el centre educatiu a través de les AEE amplia la perspectiva de l'alumnat. En interactuar amb diverses persones i realitats, les i els jóvens desenrotllen una major consciència social i comprenen com les seues accions tenen impacte sobre les altres persones.
- **Flexibilitat en un entorn interactiu i dinàmic**: el dinamisme intrínsec de les AEE, on les activitats són variades i la col·laboració és constant, exposa als xics i xiques a situacions canviants. Els GI, per exemple, sovint requerixen que l'alumnat s'adapte a diferents situacions, persones i ritmes de treball, fomentant la seua flexibilitat per a ajustar-se a noves circumstàncies i resoldre problemes de manera dialògica.

La Dra. McCarthy subratlla que l'èxit sovint implica la possibilitat de fracassar i aprendre d'això. Les AEE, en promoure un espai d'aprenentatge segur i de suport, encoratgen l'alumnat a assumir riscos intel·lectuals i a no témer cometre errors, veient-los com a oportunitats per a créixer. Invertir en les AEE no és només millorar els resultats acadèmics; és dotar als nostres jóvens de les ferramentes essencials per a ser persones felices, resilients i capaces d'afrontar els desafiaments d'un món en constant canvi. És un compromís compartit entre famílies, professorat i comunitat per a forjar un futur

d’èxit per a les noves generacions.

[Imatge: Freepik]